

A szegedi egyetem költségvetésének felét saját maga teremti elő

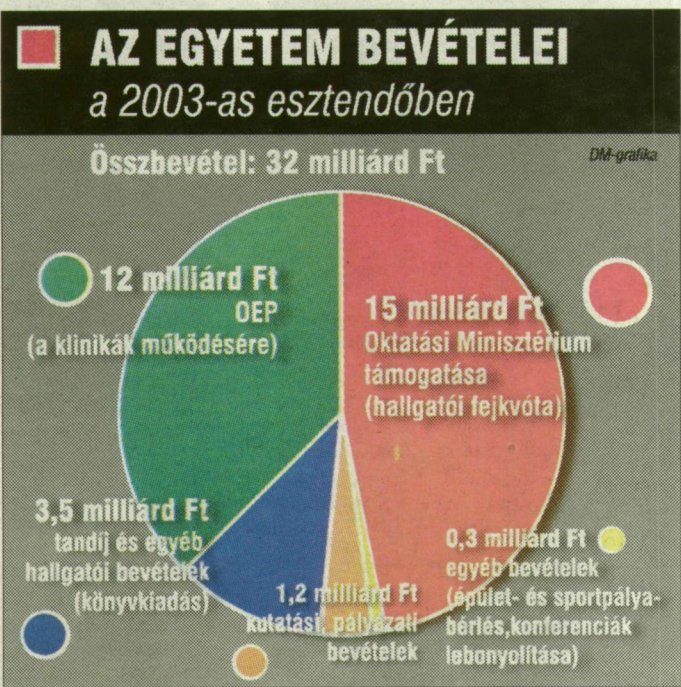
32 milliárdos intézmény

A Szegedi Tudományegyetem az idei költségvetésének több mint felét saját maga teremti elő, így a 32 milliárdos büdzséből 17 milliárd forint külső bevétel.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A felsőoktatási intézmények működésének csak egyik szelete a minisztériumi támogatás. Azonban az egyetemeknek, főiskoláknak a fennmaradáshoz szükségük van egyéb saját bevételekre is. A szegedi egyetem költségvetésében igen jelentős tételeként szerepelnek az egyéb saját bevételek. – Az idei, több mint 32 milliárdos költségvetésünkben 17 milliárd forintot külső bevételekből teremtünk elő – mondta Tráser Ferenc, a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) gazdasági és műszaki főigazgatója. – Ebből a 17 milliárdból 12 milliárdot az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól (OEP) kapunk a klinikák üzemeltetésére.

Az OEP-től származó bevételek mellett a maradék 5 milliárd forintot két nagy szegmens osztózik: a képzési-fenntartási bevételek és a kutatási pályázatok. –

Előbbiből több 3 milliárd forint származik, utóbbi 1 milliárd 200 millió forintnyi összeg – tette hozzá a főigazgató.

Tráser Ferenc megjegyezte a képzési-fenntartási bevételek és a kutatási pályázatok. –

gatók által befizetett tandíjból származik, de ebbe a körbe tartozik többek között a tankönyvkiadás is. A kutatási pályázatokon nyert pénz is fontos tétel a bevételek között, de ezek „pántlikázott” pénzek, azaz meghatároz-

zák, mire lehet felhasználni az összeget, amely például eszközvásárlásra vagy kongresszusi utak finanszírozására fordítható. – Jelentős saját bevételeik vannak az egyetemi kollégiumoknak, de ezt a pénzt gyakorlatilag saját magukra kell elkölteniük, nem tudnak a nagy egyetemi költségvetéshez jelentős mértékben hozzájárulni. Ugyancsak kis hányaddal szerepel az egyetemi sportközpont is, amelynek fontos, hogy a pályákat bérbe tudja adni, de igazi pluszt nem tud termelni az egyetemnek – hangsúlyozta Tráser Ferenc.

Sajnálatos módon a fejlesztési előirányzatok nagyon kis hányadát jelentik ezeknek a bevételeknek. Elmondta, az egyetem épületállománya több százmilliárdnyi forintot tesz ki. – A központi keretből éves szinten csak 250 millió forintot költethetünk el. Nagyon sok fejlesztés és felújítás maradt volna el, ha nem gazdálkodnak jól a karok. Ez a keret ugyanis nagyon kicsi. Hiába pályázunk, évről évre ennyit szavaznak meg nekünk – hangsúlyozta a gazdasági és műszaki főigazgató.

Hét Csongrád megyei cég a kétszáz legnagyobb között

Gazdasági elitlista, magyar módra

Folytatás az 1. oldalról

A kétszázas elitlistán a megyei élelmiszeripar további két cég képviseli, a 101. helyen álló Sole Hungária Tejipari Rt. és a 159. helyen álló szentesi Hungerit. Magyar József, a Hungerit Rt. vezérigazgatója tőlünk értesült arról, hogy cége az idén is helyet kapott a kétszázak klubjában. Véleménye szerint eredményük a tudatos piacépítésnek és a rendszeres, tavaly például 400 millió forintos beruházásnak köszönhető. A 22 milliárd forintot meghaladó forgalmú Hungeritnél 2002-t a nehéz évek közé sorolják, a termékei felét exportra előállító cég ugyanis csaknem 250 millió forintot veszített a forinterosódás és az ingadozó árfolyam hatására. Magyar József szerint ez az év kedvezőbb lehet, s bár jövőre az uniós csatlakozás komoly kihívást jelent az ország és a megye számára, kitárulkozó lehetőségeket is tartogat.

tók szerint hasonló volumenben termelő társa – hangsúlyozta Dervarics Attila. A vezérigazgató elmondta, egy közszolgáltató piaca nem sokat változik, így a Démász kiszámítható működésű cég. Az energiapiaci liberalizáció hatásai érzékelhetőek, így a stabilitás megőrzése az elsődleges cél a jövőben. A Démász jó üzleti eredményeket remél 2003-ra is: az energiafogyasztás az idén mind az iparban – annak remélhető termelésnövekedése miatt –, mind a lakossági piacon a klímaváltozás okán nőtt, s ez Európa-szerte tendencia.

Az építőipar helyi reprezentánsa, a KÉSZ Kft. 32 milliárd forintos bevétellel a 118. a hazai nagyvállalatok sorában. Varga Mihály cégvezető szerint a siker a függetlenségükben, magyar tulajdonú magáncégként való működésükben rejlik. Tavaly a KÉSZ sikeresen terjeszkedett a környező országokban, ahol több nagy projekt kivitelezésén dolgoznak jelenleg is. Idei évüket harmincmilliárd felett szeretnék zárni, a megbízásaik nyolcvan százalékát magánberuházóktól kapiják, míg azok a vállalkozások, amelyek csakis közbeszerzési projektekre specializálódtak, veszíthetnek az állami megrendelések karcsúsodása miatt. Az uniós csatlakozásról Varga Mihály annyit mondott: prés alatt fejlődtek eddig is, és változatlanul szeretik a kihívásokat.

KATKÓ KRISZTINA

Menekülteket fogtak Mórahalomnál

Lakossági bejelentés alapján összesen huszonhárom menekültet fogtak el tegnap a határőrök Mórahalmon és környékén.

Jelzés alapján kaptak el a határőrök tegnap Mórahalmon a Csipaki boltnál tizenkét külföldi állampolgárt, akik feltehetően tiltott módon lépték át a magyar–szerb–montenegrói határt. A Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság munkatársai a történetek után azonnal átfésülték a környéket. Az ellenőrzés során további tizenegy menekültet állítottak elő. A külföldiek afgán, szomáliai, algériai és iráni származásúak, egyikük nő. A menekültek rendkívül rossz egészségi állapotban voltak. Az egyik férfi alig tudott ráállni bedagadt, feltehetően törött lábára. Az átfázott külföldieket melegebben helyezték el, enni, inni kaptak, a lábát fájlaló férfinhez pedig orvost hívtak. A menekülteknél okmányok nem voltak, egyiküknél 3 ezer 800 dollárt találtak a határőrök. A határsértőket a kiskunhalasi idegenrendészeti fogdába szállították.

Ma tiltakoznak az egészségügyiek

MUNKATÁRSUNKTÓL

Egy autóbust indít ma délelőtt 11 órakor a szegedi Tisza Lajos körüti rendelőintézet előtt az Egészségügyben és Szociális Ágazatban Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének (EDDSZ) Csongrád megyei szervezete a budapesti demonstrációra – tudtuk meg Timár Péter megyei elnöktől.

Az egészségügyiek és a szociális szférában dolgozók fővárosi megmozdulását a Csongrád megyei kamara is támogatja, s felhívta tagjait, amennyiben tiltakozásuknak hangot akarnak adni, a szakszervezet autóbuszával

ők is elutazhatnak a fővárosba. Az egészségügyi minisztérium előtti országos demonstrációval azt szeretnék elérni a tiltakozók, hogy a kormány tárgyaljon a két érdekvédelmi szervezet, a Magyar Orvosi Kamara (MOK) és az EDDSZ vezetőivel az ágazatban dolgozók béremeléséről és a jogállási törvényről.

Amint azt a távirati iroda hírül adta: szerdán nem voltak hajlandók tárgyalni a MOK képviselői az egészségügyi minisztérium vezetőivel az orvosokat érintő kérdésekről, mert az EDDSZ vezetői nem kaptak meghívót a megbeszélésre.

Az év végéig eldől, mi lesz az aradi Szabadság-szobor sorsa

Nem engednek a negyvennyolcból

Így nézne ki a Szabadság-szobor a mai Tűzoltó téren. Fotómontázs

Molnak lenni jó

FEKETE KLÁRA

A Mol Rt. 1991-es megalakulása óta vezeti a legnagyobb árbevételű cégek listáját – derül ki a Figyelő Top 200-as összeállításából. A Mol minden gazdasági csapdából győztesen kecmergett ki, lehetett itt a legutolsó tizenkét esztendőben többször is magas inflációval és szegénységgel párosuló válság, állami beavatkozás miatti alacsony gázár, avagy liberális gazdaságpolitika okozta ár-emelés. A Mol minden veszteséget lenyelt – árbevétele akkora volt, hogy meglehette –, ma már Közép-Kelet-Európának is az egyik legnagyobb tőkebefektetője. Elsősorban azért, mert nem szálamit, baromfi húst, gatyavásznat értékesít, hanem földgázt és kőolajat.

Itt van a kutya eldősve? Mert hát látnivaló, hogy elsősorban a termékek és a tevékenység függvénye a siker, amit csak gátolhat a menedzsment, valamint olyan tényezők, mint az aktuális adópolitika, a munkaerő ára és a világpiaci helyzet. Kell aztán szerencse is, olyan jó szaglószerv, amelynek köszönhetően a milliárdos cég újabb olaj- és földgázlelő helyekre bukkan idehaza – ez a legfrissebb hír –, egyes számítások szerint további 400 milliárddal növekedhet rövid időn belül az árbevétele.

De nézzük tovább a listát, s ne csodálkozzunk, hogy az első tízben nem cipőgyárat, baromfiüzemet és öntödét találunk, hanem például autógyárat, nevezetesen az Audi Hungária Kft.-t – erről jut eszembe: a Suzuki iránt már akkora a kereslet, hogy hamarosan sorba állunk érte, mint a szocializmusban a Wartburgért –, telefon- és villamosenergia-szolgáltatót, azaz a Matávot és a Magyar Villamos Művek Rt.-t. Valamint nagykereskedőt, a Co-op Hungart, köszönhetően annak, hogy mi, vásárlók lassan többet költünk, mint amennyit keresünk. Erre ékes példa, hogy a tizen-valahányadik helyen ott nyomul a Tesco és a Metro, de nincs szégyenkeznivalója a mobilnagyhatalomnak, a Westelnek sem.

A hagyományos Csongrád megyei iparágak a toplista második és utolsó harmadában vívtak ki maguknak helyezéseket, ott sorakozik a Pick, a Sole, a Hungerit, és tavalyi helyzetéhez képest hátrébb csúszva a KÉSZ Kft. is. Mint tudjuk, az építőiparban megállt a szárnyalás. Hiába szeretne a KÉSZ még nagyobbra nőni és Mol-lá változni, ha ki van téve a kereslet és a kínálat gazdasági összefüggésének.

Könyv jelent meg a sorozatgyilkosokról

MUNKATÁRSUNKTÓL

A szegedi IPA Nemzetközi Rendőrszövetség vendégházában mutatták be Faragó Ottó bűnügyi újságíró Sorozatgyilkosok című könyvét. A szerző több mint száz év hírhedt magyar sorozatgyilkosainak rémtetteit dolgozza fel a nyomozati iratokra támaszkodva. A kiadvány tizenhat története kö-

zött szerepel a Magda Marinko-ügy, valamint a balástyai rémként elhíresült sorozatgyilkossággal vádolt férfi története. A könyvet a napokban Lukács János dandártábornok, Csongrád megye rendőrfőkapitánya ajánlotta az állomány figyelmébe. A bemutatón többek között szó esett a könyv előkészületeiről, valamint a rendőrség és a sajtó kapcsolatáról.

A román művelődési miniszter nem eredeti formájában, a talapzaton, hanem egymás mellé állíttatná föl a Szabadság-szoboregyüttes alakjait Aradon. Az RMDSZ számára ez elfogadhatatlan. Az év végéig eldől, mi lesz az alkotás sorsa.

A magyar leleményesség és a digitális technika szerelmi házasságának tanúja lehet, aki megveszi Romániában a Nyugati Jelen című újság évkönyvét, mely a hét elején jelent meg. Az Arad mellett Fehér, Hunyad, Krassó-Szörény és Temes megyében terjesztett magyar nyelvű napilap kalendáriusmának címlapja ugyanis az aradi Tűzoltó teret ábrázolja – a fölállított Szabadság-szoborral együtt. Azt, hogy Zala György alkotása mikor kerülhet a valóságban is arra a helyre, ahová a város román többségű képviselő-testülete az RMDSZ-szel együtt szánta, még mindig nem lehet tudni biztosan. Király András, az aradi Szabadság-szobor Egyesület elnöke szerdán lapunk kérdésére azt válaszolta, miután az állami szervek megakadályozták a szobor felállítását, nincs mit tenni: a kormánnyal kell dűlőre jutni.

– Az aradi emlékünnepe napján, este, a román közszerződési és egy országos sugárzású kereskedelmi televízió is a szobor ügyével foglalkozott – mondta Király András. – A közszolgálati csatornán nyilatkozott Razvan Theodorescu művelődési miniszter is,

aki arról beszélt, decemberig elkészül a terv, amely a szobor felállításáról, a megbékélési parkról szól. Az mindképp jó, hogy a határidő elhangzott, még akkor is, ha korábban novemberről volt szó. A vita azonban korántsem tisztázódott, hiszen mi úgy tudjuk, a miniszter azt szeretné, ha a Szabadság alakjait nem az eredeti struktúra szerint, a talapzaton, hanem egymás mellett, a földön helyeznék el. Ez a megoldás valóban nem különbözne azoktól a magyarországi szoborparkoktól, ahol az elmúlt rendszer köztéri alkotásait őrzik. Ez számunkra elfogadhatatlan. Mint ahogy az a terv is, hogy az alkotást elvigyék erről a térről, pláne egy eldugott parkba. Mérnökök, szobrászok mondták: ez egy urbánus alkotás, tizenkilencedik századi hangulatú térre való, nem bokrok, fák közé. Azt gondolom, az eltérő vélemények ütközni fognak, így még az idén kiderül, mi lesz a szoborcsoport sorsa.

A Szabadság ügyében megszólalt Dorel Popa, Arad polgármestere is. A városvezető, aki baptista lelkész is, azt mondta, számára a kormánypárt és az RMDSZ megállapodása volt a mérvadó; a kormánypárt kötelezettséget vállalt a szobor fölállítására. Ugyanakkor „szavahihető embernek” tartja Ion Iliescu államfőt és Adrian Nastase miniszterelnököt is, akik felkarolták a megbékélési szoborpark ötletét.

B. A.